

Бузун О. О., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Єряшов Є.К., старший викладач

ПОВІТРЯНЕ ПРАВО: ПРОБЛЕМИ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Одна із важливих комплексних галузей права, що в даний час перебуває у процесі становлення і розвитку є повітряне право. Основна особливість розвитку повітряного права обумовлена як законодавчим процесом, так і швидкістю формування громадянського суспільства. В свою чергу повітряне право має предмет правового регулювання і визначається як відносини, що складаються в авіаційній сфері, а точніше у сфері авіаційного транспорту [2, с. 9].

Повітряне право можна визначити, як галузь національного і міжнародного права, яка регулює відносини, пов'язані з використанням повітряного простору, і здійснення повітряних польотів. Дана галузь регулює як публічні, так і приватні відносини. Це право порівняно нове й активно розвивається в галузь міжнародного права. Значення повітряного права є зростаючою роллю авіації як в економічному, так і у військовому аспекті. Як відомо учасниками правовідносин у сфері міжнародного повітряного права є пасажирів, авіаперевізники, орган державної влади в Україні (Державіаслужба, Міністерство інфраструктури України тощо) і в інших державах.

Державне регулювання діяльності в галузі авіації та використання повітряного простору України спрямоване на гарантування безпеки авіації, забезпечення інтересів держави, національної безпеки та потреб суспільства і економіки у повітряних перевезеннях та авіаційних роботах [1, с. 1].

Також, основним джерелом повітряного права є конференція в Чикаго 1944 року. Саме про нормативно-правову закріпленість поняття «безпека» звучало питання на конференції. Взагалі безпека в повітряному праві є однією з головних питань, оскільки його реалізація відбувається досить на низькому рівні [3, с. 72].

Так, при встановленні правил для своїх повітряних суден держави зобов'язані належним чином враховувати їх безпеку (ст. 46); з метою безпеки польоту від повітряних суден потрібно вимагати дотримуватись запропонованих маршрутів або одержувати спеціальний дозвіл на польоти (ст. 5); засоби аеронавігаційного забезпечення надають з метою безпеки й оперативності повітряних сполучень (ст. 15); політ безпілотного повітряного судна повинен контролюватися таким чином, щоб не було небезпеки для цивільних повітряних суден (ст. 8); необхідно вживати

відповідних заходів, якщо аеропорти або аеронавігаційні засоби недостатні для безпечного здійснення міжнародних повітряних сполучень (ст. 69) [4].

Ці основні правила повинні дотримуватися як і українські, так і міжнародні суб'єкти правовідносин в галузі повітряного права. Наразі не всі вимоги виконуються та реалізуються, тому це є проблемою реалізації повітряного права.

Проблему гарантування безпеки цивільної авіації поділяють на два самостійних, хоча й взаємопов'язаних питання. По-перше, це вживання відповідних заходів і встановлення правил щодо забезпечення технічно-надійної експлуатації авіаційної техніки як своєрідної «техніки безпеки». По-друге, сюди входять специфічні правові питання боротьби з актами незаконного втручання людини в діяльність цивільної авіації, що загрожують її безпеці.

Тобто, сучасне Повітряне право має комплексний характер, який розкривається таким чином: містить норми державного права (суверенітет над повітряним простором); цивільного права (перевезення пасажирів, вантажів, відповідальність перевізника й власника повітряного судна, виконання авіаційних робіт у народному господарстві й т.п.); адміністративного права (порядок реєстрації повітряних судів й аеродромів, будівництво об'єктів у районах аеродромів, їхнє маркування; адміністративної відповідальності за правопорушення на повітряному транспорті, кримінального права (відповідальність за особливо тяжкі правопорушення, наприклад, викрадення повітряного судна й т.п.).

З огляду на вище сказаного є ряд конфліктів та проблем, які постають в повітряному праві: здобуття ліцензії на надання послуг перевезення пасажирів, вантажів повітряним транспортом; отримання права на експлуатацію міжнародної повітряної лінії; розробки договорів на надання послуг перевезення пасажирів, вантажів, оренди суден з екіпажем; реєстрації і сертифікації цивільних аеродромів (вертодромів); юридичної допомоги при вирішенні суперечок про відшкодування збитку, заподіяного авіаперевізником; юридичного супроводу здійснення різних типів перельотів: спеціальних, чартерних, додаткових, технічних; оформлення необхідних документів для здійснення авіаційних перельотів [5].

Отже, в українській державі та на міжнародному рівні можна зафіксувати низку проблемних питань в сфері реалізації норм повітряного права. Так, існує невідповідність національного законодавства міжнародним стандартам, що супроводжується недостатньо якісною імплементацією та професійною обізнаністю тих, хто втілює. Це питання є актуальним, тому що потребує подальшого наукового та практичного дослідження

Література

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3393-17/page5>.
2. Повітряне право України: навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Костицького. – Дрогобич: Коло, 2011. – 552 с.
3. Бордунов В. Д. Международное воздушное право: учеб. пос. / В. Д. Бордунов. – М.: НОУ ВКШ «Авиабизнес»; изд-во «Научная книга», 2006. – 464 с.
4. Безпека цивільної авіації та відповідальність у міжнародному повітряному праві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1421092346743/pravo/bezpeka_tsivilnoyi_aviatsiyi_vidpovidalnist_mizhnarodnomu_povitryanomu_pravi.
5. Повітряне право України. Міжнародне повітряне право [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://3222.ua/direction/26>.

УДК 504.122(477)(043.2)

Демченко Ю. О., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Корнєєв Ю. В., к.ю.н., доцент

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЛІСІВ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Невід’ємною та складовою частиною природи є ліси і лісові ресурси. Вони є важливим регулятором стабільності екологічної рівноваги навколишнього середовища, а також головним джерелом біологічно активного кисню в атмосфері та основним поглиначем вуглекислого газу і пилу.

Відповідно до ст. 1 Лісового кодексу України, ліс – тип природних комплексів (екосистема), у якому поєднуються переважно деревна та чагарникова рослинність з відповідними ґрунтами, трав’яною рослинністю, тваринним світом, мікроорганізмами та іншими природними компонентами, що взаємопов’язані у своєму розвитку, впливають один на одного і на навколишнє природне середовище. Ліси України виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні, естетичні, виховні, інші функції та є джерелом для задоволення потреб суспільства в лісових ресурсах [1].

На сьогодні, відбувається погіршення стану лісів України внаслідок наявності певних екологічних проблем, а саме: всихання лісів; лісові пожежі; малий рівень залісення; масове знищення лісів; забруднення лісів; антропогенні фактори, коливання рівня ґрунтових вод, повені тощо.

Щодо всихання лісів, то за останні роки у зв’язку із значними